

Lévay Újság

2025-26/II.szám

A magyar

Költészet

napja

„E zene tülzeng majd minden harangot
S betölt e Fűsvét majd minden reményt.
Addig zöld ágban és piros virágban
Hirdesd világ, hogy új feltámadás van!”

Juhász Szula

Felelős szerkesztő: Lovász László
A borítót készítette: Bonta Noémi
Lapszerkesztő: Méder Noémi

Az éjszakák rövidülnek, a nappalok egyre hosszabbak. Odakint már nyoma sincs a hónap, jégnek, helyét átveszi a tavaszi virágillat és a csengő madarének. A tél már csak az éjszakai gyenge fagyokban érezteti múltó erejét. Bár reggelente még érezhető a hűvös, de ha a felhők mögöl előbukkan a nap sugárzó melege, akkor egész a szívünkig hatol. Visszavonhatatlanul azt üzeni a természet; itt a tavasz, itt a kikelet.

Ezzel a végéhez közeledik a böjt is, ami a lévays diáknak nemcsak az ünnepi készülődést jelenti, hanem a közelgő vizsgákat és dolgozatok sokaságát, s végzős diáktársainknak az utolsó heteket, megszámlált napokat. Ilyenkor megtelik az iskola levegője az ünnep és az egyre közeledő ballagás, évvárás emelkedett hangulatával. Már elkészültek a tablók, az osztálykirándulások, a csónakázató élményei lassan bekertülnek a tarisznyába.

A lillafüredi vízesés a rügyező fák árnyékába állítólag újra szerelmes verseket suttog József Attila aranybarna alakjának fülébe a magyar költészet napja nyomán, melynek csobogásba bújtatott sorait szelfiző párok hallgatják. Szerelmük mélységét lakatok egyre gyarapodó sokasága hirdeti a párban nyíló árvácskák egyre szebb és egyre sűrűbb sorai mögött. Valami új kezdet érkezik, egyre több a zöld lomb, egyre gazdagabbak a gyűrött avart megtörő virágszőnyegek. Nekünk keresztyéneknek a tavasz hírnökei hozzák a húsvét érkezését.

A hideg, sötét éjszakák után új időszámítás veszi kezdetét, ilyenkor szívünk óráját kicsit jobban az ígéhez igazítjuk. Hogy ezt mi lévaysok hogyan éljük meg, kiderül, ha tovább lapozol!

Estovk Eszter 11. C

Nagy-szín-pad

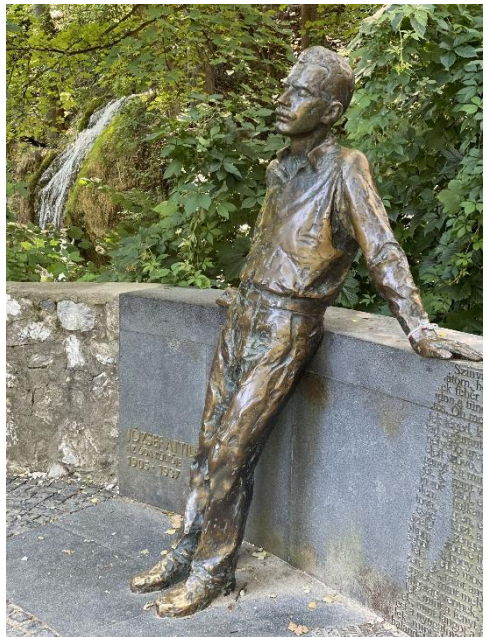
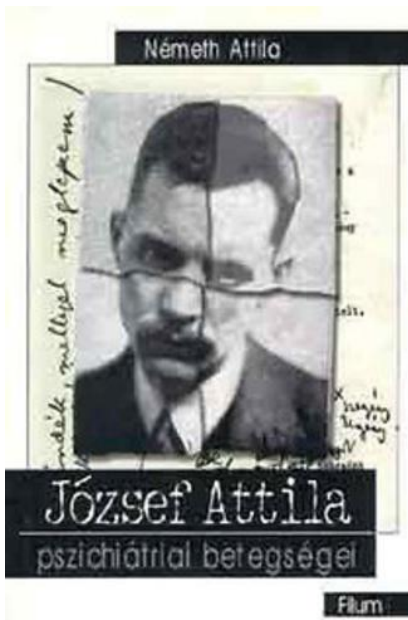
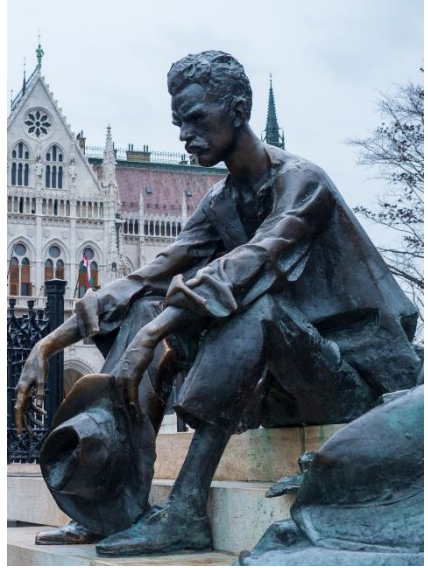
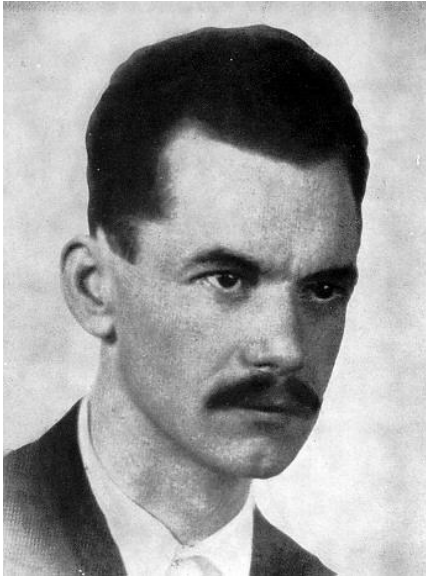
Különleges zenei élmény a Művészetek Házában

Kivel ne fordult volna elő, hogy szabad perceiben elkezdi dúdolni kedvenc számait, s közben arra gondol, milyen lenne ott állni a reflektorfényben, együtt tépni a húrt a basszusgitárossal? Ki ne csápolt volna az első sorban a küzdőtéren arra várva, hogy a kedvenc énekeसे odalépjen, s kiszóljássa a színpadra?

A Lévay Kórusnak abban a megtisztelő élményben lehetett része a Művészetek Házában március 21-én, hogy az álom valósággá vált. A HONEYBEAST zenekar vokalistái lehettünk egy napra!

A magyar költészet napját 1964 óta április 11-én, József Attila születésnapján ünnepeljük. A következő oldalakat neki szenteljük.

Őrült vagy Zseni?

Talán senkinek sem kell bemutatni a XX. század egyik legmeghatározóbb magyar irodalmi személyiségét, József Attilát, azonban, József Attiláról köztudott, hogy zsenialitásának alapjául szolgált „belső világának épsége”. De a pontos mentális helyzete mai napig szakmailag megosztó a pszichiáterek és mentális szakemberek körében. Ezt a helyzetet a következő idézet jól leírja.

„Minden pszichiátriai betegség három összetevőből áll: egy öröklődési hajlamból, mérhető biológiai változásokból, valamint egy kiváltó okból, melyek előhózzák és befolyásolják az aktuális állapotot”

– Dr. Németh Attila pszichiáter, az OPAI korábbi főigazgatója

A korabeli diagnózis: skizofrénia

A költő verseiből híressé vált Gyömrői Editet követően Bak Róbert vette át a költő kezelését, aki így írt róla: „József Attila költő tudott maradni az elmebetegség súlyos állapotában”, és skizofrén diagnózist állított fel. Akkoriban a borderline személyiségzavar még nem szerepelt a pszichiátria szótárában; a hipochondriás tüneteket és gyomorpanaszokat a skizofrénia egyik jelének tulajdonította Bak, holott ma ezeket inkább a depresszió tüneteinek soroljuk.

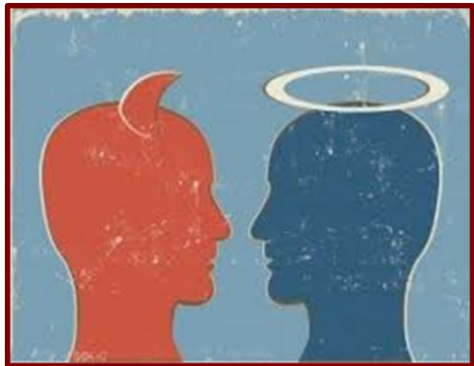
**A mai konszenzus:
borderline személyiségzavar
+ depresszió**

A már említett Dr. Németh Attila arra a következtetésre jutott, hogy a költő borderline személyiségére egy erős depresszió épült ki.

De mi az a borderline (BPD)?

A borderlineban szenvedő személy érzelmeit nem tudja kontrollálni, egyfajta folyamatos érzelmi vihar dúl benne. Ez az érzelmi instabilitás átítatja életének összes aspektusát. Erre az érzelmi szférára jellemzőek a rendkívül intenzív, de gyorsan változó érzelmek és a krónikus ürességérzet.

De talán a költőnél az úgynevezett „splitting” vagy „hasítás” jelensége jelent meg a leglátványosabban, mint a BPD jele. A hasítás az a folyamat, amelyben az érintett képtelen a helyzeteket, személyeket, vagy akár önmagát árnyaltan látni. Így a morális ambiguitás teljesen kiesik, és idealizált (azaz teljesen jó) vagy devalvált (azaz teljesen rossz) képek alakulnak ki személyekről, helyzetekről, vagy önmagáról az érintett fejében.

Tehát összegezve, több generáció nőtt fel hamis képpel a költőről, hiszen a modern pszichológiai ismeretekkel ma már tisztán látjuk, hogy József Attila nem volt skizofrén. Ezeket mind vissza tudjuk vezetni a költő traumatikus gyermekkorára és genetikai örökségére.

*Összeállította:
Ökrös Rajmund Gábor 11. C*

Csókol, Attila

létösszegzés 17 jelenetben (részlet)

Ihí! (*Vidáman felugrik*) Ezer pengő! Mit csinállok én ennyi pénzzel? Sosem értettem, hogy eddig miért nem gondoltam arra, hogy mit csinálnék, ha pénzem lenne. Végre, végre már hogy megfizettek. Büszke vagyok magamra. Végre pénzt látok, sok pénzt látok a munkámért. Munkám gyümölcse. Büdös buta dögök. Miért nem fizettek előbb? Lehetett volna már új kabátom egy hónapja, december óta akkor nem fáznék. Nem lenne lyukas ez a mostani, hanem rég elparázslott volna a tűzön. Nem, mégis, hogy gondolhatok ilyet? Oda kellett volna adnom annak, akinek nincs. Sőt, oda kell most adnom annak, akinek nincs. Reggelente mindig itt áll a sarkon egy zsidó. Fázik és koldul. Vacog a reggeli zúzmara első csípései miatt. Szokott velem lenni egy kölyök is. Talán az övé, nem tudhatom. Mindig szólongatja. Lekicsinyítő hangnemben beszél azzal. Mintha nem is ember volna, hanem állat. A gyerekek kéne odaadnom. A pénz felén veszek egy kabátot. Talán kevesebből is kijövök. A régit, azt az ütött-kopottat pedig elnyúheti majd az a kölyök. Hogy is hívják? Mintha derengene valami. A zsidó pedig mindig a nevére szólítja. Hogy pont, pont, pont gyere ide. De mi hiányzik a három pontra? Hogy hívják, belepusztulok már.

Kilátástalan J.A.

Pista.

*(Ezek a szavak úgy hatnak J.A.-ra, mintha egy tört döftek volna belé.
Elsápad, elakad szava.)*

Írta: Kónya Barnabás 10. A

Nagy László: József Attila!

Miért játszott a szíved, te
szerencsétlen
rombolva magad szüntelen télben,
építve dalra dalt,
s kifúlva
kigyúlva,
ésszel mérhető pontokon is túlra
tudatod mért nyilalt?
Hiszen te tudtad:
dögbugyor a vége e pokoli útnak,
ott a hit is kihalt,
hiszen te tudtad:
álmaid orra buktak,
magad örökre kicsuktad,
járhatod a téboly vak havát,
s árván, idétlen,
emberségre, hű szerelemre étlen
villámló tálból eszed a halált.
Tudtad, tudom én is:
a nagy: te vagy,
s te, a Mindenség summáslegénye,
részt se kaptál, pedig az egészre
futotta érdemed.
Érdemes volt-e ázni, fázni,
csak a jövő kövén csírázni,
vérszagú szörnyekkel vitázni,
ha ráment életed!
Csak szólhatnál, hogy érdemes!
Mert csontom, vérem belerémül,
végzetedhez ha én állítok végül
józan zárómérleget.
Törd fel a törvényt, ne latold!

A porból vedd fel kajla kalapod,
vértanú vállad,
s a kifordult nyakcsigolyákat
rendbeszedve
két kisírt szemmel, tüzes iker-körrel
nézz a szemembe
hogyan rendülne bele
a mohó, emléknélküli tenyészet
az egek mirigy-rendszere
s e megváltatlan földi lét.
József Attila!
te add nekem a reményt,
mert nélküle
romlott a napvilág,
a vér eves,
bár a fogad viczorog,
bár a nyakad csikorog,
bólints, hogy érdemes,
cáfold meg halálos logikád,
te glóriás,
te kintől bélyeges!
Képzeletemre bizzál édes munkát,
mert immár úgy szorgoskodik,
hogy a sarkamtól torkomig
forraszt rám forró hamubundát,
rádióaktív iszonyt –
félek, hogy minden rejtelmet kibont
s végül már semmi se fáj.
Hogy el ne jussak soha ama síkra:
elém te állj.
Segíts, hogy az emberárulók szutykát
erővel győzze a szív
szép szóval a száj!

Jászka Rita: Láttam a vért kicsordulni szívéből

Láttam a vért kicsordulni szívéből,
Láttam fájdalmát ömleni lelkéből.
Láttam a könnyeket orcáján csorogni,
Láttam tekintetét üvegessé válni.

Este volt, az ég bús takarót borított magára,
Csata volt, puskák hangjai dördültek egymásba.
Eltiport lelkek leheletei fűtötték a teret,
A pára köddel alkotott fojtogató helyet.

Ágyúk szálltak, golyók repültek szerteszét,
Papok templomban kérték Jézus keresztjét.
Kérték, hogy segítsen, legyen béke,
Ártatlan embereknek tűnt el szeme fénye.

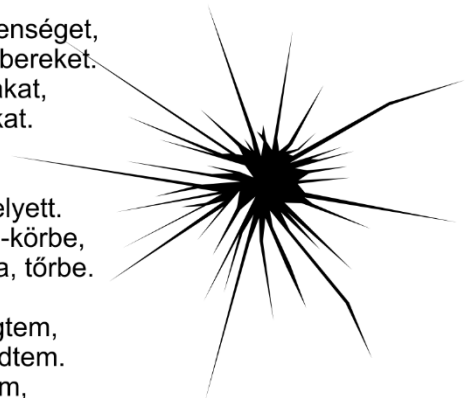
Félő szempárok szikrája vakított ellenséget,
Asszonyok sikolya rémített meg embereket.
Máshol pipák füstje telített be szobákat,
És gyermekkacaj hagyta el a szájakat.

Vérrel áztatott csatatér eső helyett,
Rothadó döghús hajtott ki tulipán helyett.
Pára helyett füst szállingózott körbe-körbe,
Gyilkosok húztak gyilkosokat kardba, törbe.

És én ott álltam, pontosabban lebegtem,
Holttestemet bámulva, sírva keseredtem.
Körülnéztem, nyilak szálltak át rajtam,
De nem éreztem, bár már nem is akartam.

Tovább zúgott át rajtam nyíl, golyó,
Mindegyik után egy-egy vérfolyó.
S aztán átszúrtak rajtam egy éles kardot,
Ott, hol régi, vidám tulipánom hajtott.

Láttam a vért kicsordulni szívéből,
Láttam fájdalmát ömleni lelkéből.
Láttam a könnyeket orcáján csorogni,
Láttam tekintetét üvegessé válni.

Jászka Rita: Örökké ég veled...?

Sok év eltelt, nem is tudom, mennyi,
Bár itt, veletek minden csak egy percnyi.
Nevetés, sírás, diákviccek és sok más,
Egy pillanat, s itt a tizenkettedik osztály...

A templom harangjai megkondulnak,
Orgonák szépen, de búsan felmordulnak.
Ballagó diákok mosolyogva néznek előre,
Szemük ragyog, de könnyek futnak ki belőle.

Emlékeznek-e még útjuk elején lévő esküjükre,
Vagy a gólyatáboros, tréfás emlékekre?
Persze, hogy emlékeznek, nem feledhetik,
Hisz ők magukat, egymást erre emlékeztetik!

Oh, nehéz itt hagyni a biztonságos helyet,
Törődő tanárokat és a sok mókás gyereket...
Kik eljuttattak idáig, hogy itt légy,
Kik mutatták neked az útmutató fényt.

„Vajon milyen lesz gimi után az élet,
Vajon hogy kezdem első egyetemi évem?
Vajon nehéz lesz, könnyen fog menni,
Lehet, talán mégis fogom szeretni?”

Utolsó pillantást vetnek iskolájukra,
Tanáraikra, legvégül osztálytársaikra.
Kisiskolás bukkan fel ragyogó szemükben,
Búcsút intenek, s most új utat kezdenek...

Babits Mihály : Húsvét előtt (részlet)

Ó béke! béke!

legyen béke már!

Legyen vége már!

Aki halott, megbocsát,

ragyog az ég sátra,

Testvérek, ha túl leszünk,

sohse nézünk hátra!

Ki a bűnös, ne kérjük,

ültessünk virágot,

szeressük és megértsük

az egész világot:

egyik rész a munkára,

másik temetésre:

adjon Isten bort, buzát,

bort a feledésre!

